

ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ КАРТОПЛЕЗБИРАЛЬНИХ МАШИН

Олійник В., студ., Смолінський С., доцент

(Національний університет біоресурсів і природокористування України)

Для збирання картоплі застосовуються картоплекопалки, картоплекопачі та картоплезбиральні комбайни різних фірм-виробників.

Картоплекопалки в процесі збирання картоплі лише викопають рядок посадки картоплі. Для викопування картоплі із частковим відсіюванням дрібного ґрунту доцільно застосовувати картоплекопачі. Картоплезбиральні комбайни не лише підкопають рядки картоплі та відсіюють дрібний ґрунт, але і відокремлюють грудки, каміння та рослинні рештки.

Одним із шляхів універсалізації картоплезбиральної техніки слід вважати розширення її технологічних можливостей при збиранні інших сільськогосподарських культур.

Але як в Україні, так і за кордоном, фермери використовують картоплезбиральні машини також і при збиранні овочевих коренеплодів і, насамперед, цибулі. Серед головних причин цього є висока ціна на спеціалізовану збиральну техніку, а також досить низький річний наробіток, що істотно впливає на окупність техніки.

Відомий досвід застосування картоплезбиральної техніки при збиранні цибулі в фермерських господарствах Федеральної землі Північна Рейн-Вестфалія (Німеччина) та Черкаської і Кіровоградської областей (Україна), що підтверджує можливість такого застосування.

Застосування картоплекопачів при викопуванні цибулі без додаткового дообладнання найбільш доцільне на легких ґрунтах. Але все ж, перед застосуванням на овочевих коренеплодах і цибулі необхідно картоплезбиральну техніку відповідним чином адаптувати.

Одним із шляхів адаптації картоплезбиральної техніки для більш широкого її застосування при збиранні цибулі і столових коренеплодів є дообладнання машин додатковими робочими органами, а саме ротаційними боронками для розпушення міжрядь перед викопуванням, зменшення грудочок на сепарувальних робочих органів та полегшення роботи копачів, а для викопування цибулі і столових коренеплодів із ґрунту використовувати сферичні однодискові копачі (при роботі в складних ґрунтових умовах - із лопатями на внутрішній поверхні) тощо.

Крім того, доцільно провести відповідні налаштування режимів роботи робочих органів (пруткових елеваторів, пальчастої гірки та інших) із урахуванням специфіки їх роботи з врожаєм відповідних культур.

Для зменшення проходів агрегатів по полю рекомендується додатково встановити попереду трактора ротаційну косарку-подрібнювач за наявності на тракторі передньої навіски та валу відбору потужності для видалення бадилля.